

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ปัจจุบันการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนานับว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานอย่างยิ่ง เนื่องจากการติดตามและประเมินผลเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา ว่ามีความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางไว้หรือไม่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองจอก ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ที่จะต้องให้การบริการแก่ประชาชนในชุมชน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนติดตามและประเมินผล เพื่อวัดถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบการทำงานของปีที่ผ่านมาอีกด้วย

ทั้งนี้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาแผนพัฒนาสี่ปีและแผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชน และถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีสักเพียงไรก็ตามแต่หากไม่สามารถบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบการดำเนินงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร ซึ่ง “ระบบติดตาม” และ “ระบบประเมินผล” จะเป็นเครื่องมือในการนำข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือแม้แต่ยุติการดำเนินงาน

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ โดยที่การติดตาม หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการ/กิจกรรมสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ/กิจกรรมไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็นเกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงานเสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

การติดตาม (Monitoring) คือ การตรวจติดตามงานหรือการปฏิบัติงาน เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน การติดตามงานเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการควบคุมการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยดีในทันทีที่เกิดปัญหาอุปสรรค ซึ่งการติดตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงาน หากไม่มีการติดตามแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น การประเมินผล (Evaluation) คือการตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการ (On-going Evaluation) หรือภายหลังจากการดำเนินการสำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว (Ex-post Evaluation) ซึ่งการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นเช่นเดียวกับการติดตาม การประเมินผลแผนงานจะเป็นการบ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผล ถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๒. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ใช้การติดตามและประเมินผลเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน ได้หลายแนวทาง ดังนี้

๒.๑ จัดสรรทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก สามารถพิจารณาจากการติดตามและประเมินผลว่ากิจกรรมใดได้ทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่

๒.๒ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน การประเมินผลจะแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานของส่วนต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่ผู้บริหารกำหนดไว้หรือไม่

๒.๓ เป็นหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบและประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากการติดตามผลการปฏิบัติงาน ถ้าผู้บริหารหน่วยงานสามารถบริหารงานให้ได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดก็สมควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ

๓. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

๓.๑ เพื่อให้การติดตามและการประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

๓.๒ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

๓.๓ เพื่อรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่และแก้ไขได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๔ เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาปีต่อไป

๔. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๑

แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- ๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- ๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- ๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของข้อ ๒๘ กรรมการ (๑) (๒) (๓) (๔) และ(๕) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ขั้นตอนที่ ๒

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙

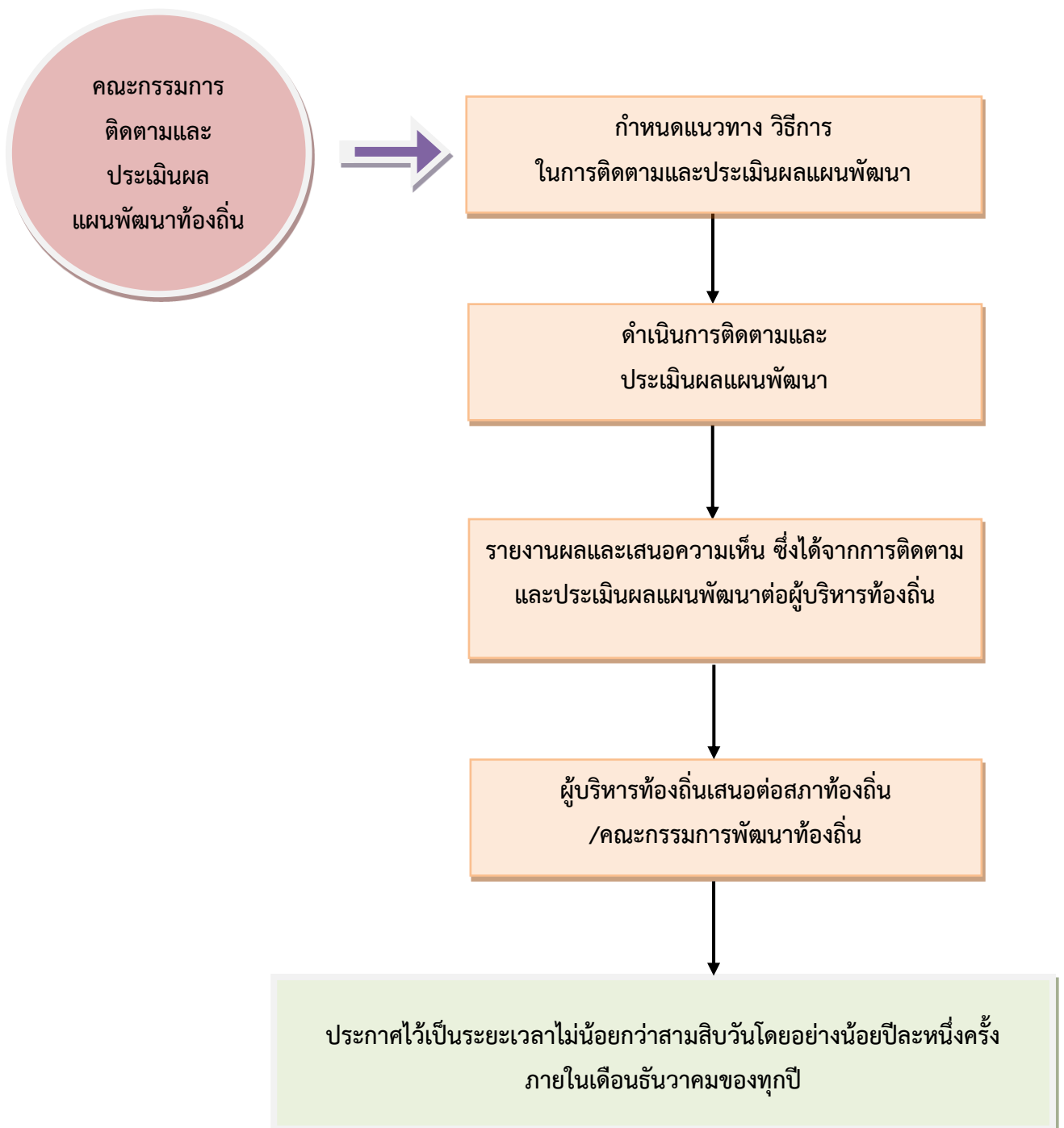
ขั้นตอนที่ ๓

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙(๒)

ขั้นตอนที่ ๔

รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ผังขั้นตอนการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๕. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ได้กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก โดยอาศัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยและคู่มือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

➤ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

➤ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

➤ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการดำเนินการแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

➤ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๑ กรอบเวลา (time & timeframe) ความสอดคล้อง (relevance) ความพอเพียง (adequacy) ความก้าวหน้า (progress) ประสิทธิภาพ (efficiency) ประสิทธิผล (effectiveness) ผลลัพธ์และผลผลิต (outcome and output) การประเมินผลกระบวนการประเมินผลกระบวนการ (process evaluation) มีรายละเอียดดังนี้

(๑) กรอบเวลา (time & timeframe)

การดำเนินโครงการเป็นไปตามห้วงเวลาที่กำหนดเอาไว้ในแผนการดำเนินงานหรือไม่ และเป็นห้วงเวลาที่ดำเนินการเหมาะสมต่อถูกต้องหรือไม่ มีความล่าช้าเกิดขึ้นหรือไม่

(๒) ความสอดคล้อง (relevance)

มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ประเทศ ค่านิยมหลักของคนไทย นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์และนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนชุมชน แผนเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา แนวทางการพัฒนา นโยบายผู้บริหาร รวมทั้งปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชน

(๓) ความพอเพียง (adequacy)

การบรรจุโครงการในแผนพัฒนาเป็นโครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนในชุมชน สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในชุมชน และสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงงบประมาณของท้องถิ่น

(๔) ความก้าวหน้า (Progress)

พิจารณาถึงความก้าวหน้าในอนาคตของท้องถิ่น โดยพิจารณา

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี มีถนนในการสัญจรไปได้สะดวก ปลอดภัย ประชาชนมีน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภคทุกวันๆ ปลอดภัย ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือนและมีไฟฟ้าสาธารณะครบทุกจุด มีแหล่งน้ำในการเกษตรพอเพียง

๒) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เด็กได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงกลุ่มอาชีพมีความแข็งแรง โรคติดต่อ โรคระบาด โรคอุบัติใหม่ลดลง สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรง ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อย

ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ชุมชนปลอดภัยเสพติด ปลอดภัยพนัน อบายมุข การทะเลาะวิวาท

๔) ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การพาณิชยกรรมเพิ่มมากขึ้น มีการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและเพียงพอในการดำรงชีวิต

๕) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติไม่ถูกทำลาย สภาพแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น ปราศจากมลภาวะที่เป็นพิษ ขยะในชุมชนลดลงและถูกกำจัดอย่างเหมาะสม ปริมาณน้ำเสียลดลง การระบายน้ำดีขึ้น

๖) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นท้องถิ่นยังคงอยู่และได้รับการส่งเสริมอนุรักษ์ สืบสานต่อไป ประชาชน เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึก เกิดความตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟู และสืบสานภูมิปัญญาและคุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นชีวิต ค่านิยมที่ดีงาม และความเป็นไทย รวมทั้งได้เรียนรู้ความสำคัญ รู้จักวิถีชีวิต รู้ถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ความเป็นมาและวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น อันจะสร้างความภูมิใจและจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นสืบไป

๗) ด้านกระบวนการบริหารจัดการที่ดีในองค์กรและการมีส่วนร่วมของประชาชน

การบริหารจัดการในองค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมแก้ไข

(๕) ประสิทธิภาพ (efficiency)

ติดตามและประเมินโครงการที่ดำเนินการว่าสามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีผลกระทบเกิดขึ้นหรือไม่ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจหรือไม่ การดำเนินโครงการสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้หรือไม่ งบประมาณถูกใช้ไปอย่างประหยัดและคุ้มค่า ทรัพย์สินของ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ถูกใช้ไปอย่างคุ้มค่า มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมมีการปรับปรุงหรือไม่

(๖) ประสิทธิภาพ (effectiveness)

ประชาชนมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ปัญหาของชุมชนประชาชนได้รับการแก้ไขหรือไม่ มีผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนหรือไม่

(๗) ผลลัพธ์และผลผลิต (outcome and output)

ประชาชน ชุมชน ได้รับอะไรจากการดำเนินโครงการของตำบล ซึ่งส่งผลไปถึงการพัฒนาจังหวัด ภูมิภาคและระดับประเทศ

(๘) การประเมินผลกระทบการประเมินผลกระบวนการ (process evaluation)

เป็นการประเมินถึงผลกระทบต่อชุมชนและสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน สังคม สภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ เศรษฐกิจ ว่ามีผลกระทบเกิดขึ้นอย่างไร สาเหตุจากอะไร ประเมินผลกระบวนการการดำเนินงานโครงการ กระบวนการเหมาะสม ถูกต้องหรือไม่

๕.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมท้องถิ่น ในระดับชุมชน และทั้งในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรวมทั้งตำบล อำเภอ เขต อปท.ข้างเคียง ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กับสภาพแวดล้อมภายใต้สังคมที่เป็นทั้งระบบเปิดมากกว่าระบบปิดในปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน ดังนี้

(๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นการตรวจสอบ ประเมินและกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อท้องถิ่น เช่น สภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง กฎหมาย สังคม สิ่งแวดล้อม วิเคราะห์เพื่อให้เกิดการบูรณาการ (integration) ร่วมกัน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ การวิเคราะห์สภาพภายนอกนี้ เป็นการระบุถึงโอกาสและอุปสรรคที่จะต้องดำเนินการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

(๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

เป็นการตรวจสอบ ประเมินและกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ปัจจัยใดเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะแสวงหาโอกาสพัฒนาและหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งการติดตามและประเมินผลโดยกำหนดให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน สามารถทำได้หลายแนวทาง เช่น การวิเคราะห์ห่วงโซ่แห่งคุณค่าภายในท้องถิ่น (value-chain analysis) การวิเคราะห์ปัจจัยภายในตามสายงาน (scanning functional resources) เป็นการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ติดตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและจุดอ่อน

๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก

➤ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) รวมทั้งที่เปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติม

๕.๔ ดำเนินการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

๕.๕ สรุปผลการดำเนินโครงการในแผนพัฒนา

๕.๖ สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ

๕.๗ เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาและปีปัจจุบัน

๕.๘ เสนอแนะความคิดเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผล

๖. ระเบียบ วิธีการในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบ วิธีการในการติดตามและประเมินผล วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมิน กำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการ ดังนี้

๖.๑ ระเบียบที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา มีองค์ประกอบที่ใช้ในการติดตาม ดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผล

(๒) การบันทึกข้อมูลและติดตาม ประเมินผล ในแบบรายงาน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่องซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลกำหนด

แบบที่ ๑ แบบการประเมินตนเอง เพื่อเป็นการกำกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓ แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์

แบบที่ ๔ แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบที่ ๕ แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบที่ ๖ แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการประเมินการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan (www.dla.go.th)

๖.๒ วิธีการในการติดตามและประเมินผล วิธีการติดตามและประเมินผลมีวิธีการดังนี้

(๑) ติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๒) ติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๓) ห้วงเวลาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี โดยเริ่มตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

(๑) เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

(๒) ดำเนินการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอกประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

(๓) สรุปผลการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๔) สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ

(๕) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาและปีปัจจุบัน

(๖) เสนอแนะความคิดเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผล

๗. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

สิ่งที่จะทำให้การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพก็คือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการติดตามประเมินผลตามที่กล่าวไปแล้วในระเบียบวิธีการติดตามและประเมินผล คณะกรรมการได้พิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก ดังนี้

๗.๑ การประเมินผลในเชิงปริมาณ

(๑) ตามที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนกำหนด ดังนี้

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ข้อมูลในระบบ e-plan (www.dla.go.th)

๗.๒ การประเมินผลในเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบกำกับการจัดทำแผนเพื่อประเมินตนเอง แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน แบบสำรวจความพึงพอใจ ในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานของตำบลในภาพรวม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจมีดังนี้

(๑) ตามที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนกำหนด ดังนี้

แบบที่ ๑ แบบการประเมินตนเอง เพื่อเป็นการกำกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบที่ ๓ แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์

แบบที่ ๖ แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการประเมินการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด

แบบที่ ๔ แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบที่ ๕ แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น